

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Hely. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Működés: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

• Egész évre	600 Lej.
Fél évre	300 Lej.
Negyed évre	150 Lej.
Havonta	50 Lej.

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggel!Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 baniva
több.

A hadikölcsönök

régóta vajdó és mindig megoldatlan kérdésbe súlyosan beleszólt ma a Banca Nationala. Sajnos, nem arról van szó, amit a közönség ezrei várnak, hogy a hadikölcsönök visszafizetésére mód találtatott, hanem éppen ellenkezőleg arról, hogy azokat a lombard-kölcsönöket, amelyeket a háború folyamán az Osztrák-Magyar Bank részéről hadikölcsönkötvényekre folyósítottak, most az adósokon könyörtelenül behajtja a jogutód: a Banca Nationala. Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a hadikölcsönök problémája nemcsak Romániában megoldatlan, hanem ebben a stádiumban van az utódállamok mindegyikében. A különbség csak az, hogy Csehszlovákiában általában a közgazdasági aktualitások középpontjában áll, míg nálunk se fölülről, se alulról komoly tárgyalás témája még eddig nem volt.

A Banca Nationala azonban nemcsak a hadikölcsön-adósokkal szemben lép fel a szigorú hiteltelző képében, hanem azokkal a jelzálogkölcsön adósokkal szemben is, akik évekket, vagy évtizedekkel a háború előtt vettek fel amortizációs kölcsönöket az egykori Osztrák-Magyar Banktól. Ennek a pontnál azonban előrelátható, hogy súlyos komplikációk következnek be. A román nemzeti bank álláspontja az, hogy csak azokat a visszafizetéseket respektálja, amelyeket 1920. előtt teljesítettek az adósok. A Bécsben és Budapesten 1920 után lefizetett amortizációs összegeket, vagy teljesen kiegyenlített tartozásokat semmisnek tekinti. Négy esztendővel ezelőtt bizony nehéz lett volna megsejteni, hogy 1924-ben egy olyan rendelkezés jön, mely négy esztendőre visszamenőleg hatálytalanít minden adósságtörlesztést. A poróknak és ellentéteknek egész tömegét fogja felidézni ez a mai rendelkezés.

Pedig könnyű lett volna elkerülni azt a mérhetetlen munkát és költséget, amit a polgárság részéről ez ügy elintézése kíván. Csak arra az álláspontra kellett volna helyezkednie a Banca Nationalának, hogy ami a mai napig történt, azt elszámolja az Osztrák-Magyar Bankkal, amellyel különben is állandó lezárolási viszonyban van, ellenben az új rendelkezés csak a mai naptól kezdődő hatállyal lépne életbe.

A visszaható erővel hozott rendelkezések és törvények rég idők óta mélyükben hordják az igazságtalanság magvát.

Bratianu Vintilla a bankuzsora ellen.

A pénzügyminiszter híve a deflációs politikának.

Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintilla pénzügyminiszter a miniszteriumok reorganizálását végző bizottság mai ülésén több vezető liberális politikus kérdésére kijelentette, hogy Duca külügyminiszter nem folytat tárgyalásokat külföldi kölcsön ügyében. Különös volna — mondotta — hogy a királyi pár. külföldi utazásával kapcsolatban kölcsönügyben tárgyaljanak. Tény azonban, hogy szövetséges államokat más alkalommal értesítettük arról, hogy Romániának külföldi kölcsönre volna szüksége, de közben megállapítottuk, hogy az európai piac nem rendelkezik elegendő készpénzzel. Egyedül Amerikában volna elegendő főke, de az amerikai pénzügyi körök csak súlyos koncessziók nyújtása mellett hajlandók a kölcsön folyósítására. Nyilatkozott még a pénzügyminiszter a készpénzhiány következtében fellépett uzsora kamatok szedése ügyében is. Kijelentette, hogy a deflációs politikának továbbra is híve, de a jövőben a Banca Nationalával együttesen szigorú intézkedéseket fogantatósítanak az uzorakamatok szedő bankok ellen.

Briand az új francia miniszterelnökjelölt

Kikből állana kormánya. Poincaré egyelőre visszavonul a politikától

Párisból jelentik: Az Eclair mai cikkében leközli a tervbevett új kormány névsorát. A kombináció szerint miniszterelnök és külügyminiszter Briand lenne, igazságügyminiszter Besnard, belügyminiszter Blum, hadügyminiszter Bourgeois, tengerészeti miniszter Boncour vagy Jabres, tengerügy, pénzügyminiszter Vincent, közoktatásügyi miniszter Jouvenell, kereskedelmi miniszter Levanseur, közmunkák minisztere Lucheur, munkásügyi miniszter Renaudel, postaiügyi miniszter Latou, közgazdasági miniszter Puis. — Briand miniszterelnök már több ízben volt a kormány élén és a francia politika egyik régi markáns alakja. Coucheur, Jouvenell és Renaudel szintén ismert politikások. A többi tervbevett miniszter részben új ember, részben már voltak miniszterek. Ezen a kombináción kívül még több kombinált névsor is forgalomban van, Briand miniszterelnöksége azonban mindjárt előtérbe nyomul.

A Petit Parisien szerint a kommunista párt az új kamara összeülésekor indítványt terjeszt elő, hogy a francia csapatokat hívják vissza a Ruhr vidékről. Ezenkívül indítványozza, hogy Szovjetországgal vegyék fel a diplomáciai érintkezést és hirdessék ki az általános amnesztiát a politikai elítéltekre, különösen Caillauxra.

Poincaré hírek szerint egyelőre visszavonul a politikától és

hosszabb pihenőre megy. A külföldi lapok, de különösen az amerikaiak állandóan ostromolják Poincarét cikkeikért. A miniszterelnök kijelentette, hogy alkalmas időpontban ismét megkezdte az újságírói és politikai működést.

Akik kibuktak.

Néhány kiugró mozzanatot a választások eseményeiből: Briand éppen csak hogy mandátumot kapott. Az elbukott jelöltek közt van a kamara három volt alelnöke: Arago, Aubigny és André Lefevre. A kamara körelnöke: Andrieux, szintén megbukott. Vereséget szenvedtek továbbá Paul de Casagnac, Murat herceg és Fernand Bouisson, az emberi jogok védelmére alakult liga elnöke, valamint Maurice Rotschild. Az új képviselők sorában van Emile Borel, a tudományos akadémia tagja, két kormánybiztos: Henry Pathé és Laurent Eynac néghajózási tisztek. A kommunisták közül a tizenegy volt képviselő sorából csak négyen kerültek újra a kamarába. A többi mind új ember.

A kibukottak közt van Castellan gróf, Marc Sangier és a szocialista Bracké. Vereséget szenvedtek még a következők: Manoury volt belügyminiszter, Descomps volt helyettes államtitkár, Magna, az ismert reakciós, Grousier szocialista képviselő és a szocialista Grumbach, továbbá Paul de Cassagnove. Iseac volt kereskedelemügyi miniszter, Noulens,

Franciaország volt moszkvai nagy követe, a reakciós Lacoste és Le Prevost de Launay, a Németország lefegyverzésére kifejtett agitációjáról ismert nacionalista képviselő.

Poincaré június 2-án nyújtja be lemondását.

A Havas ügynökség jelenti: Poincaré miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány június 2-án nyújtja be lemondását. Ezen időpontig csak olyan tevékenységet fejt ki, hogy a következmények ne terheljék az eljövendő kormányt. Elmondható, hogy a chequersi találkozó Macdonalddal Poincaré utódjára vár, aki megkezdte a szövetségekkel félbemaradt tárgyalásokat.

A jugoszláviai magyar-ság ügye a magyar nemzetgyűlésen.

Ugron Gábor érdekes interpellációja (Budapest, május 14.) A nemzetgyűlés ma délutáni ülésén Ugron Gábor interpellált a jugoszláviai magyar párt feloszlátása miatt. Szövege, hogy a jugoszláv kormány május harmadikán feloszlatta a jugoszláviai magyar pártot és betiltotta a párt másnapra hirdetett nagygyűlését. Hangsúlyozta, hogy az közismert tény, hogy minden jugoszláviai polgárnak, bármilyen nemzetiséghez is tartozik, elemi joga, hogy politikailag szabadon szervezkedjék. Ugy látszik, a jugoszláv kormány most, hogy a választások előtt áll és zavarok vannak Jugoszláviában, ezzel a tényével meg akarja akadályozni, hogy a magyarság képviselői a jövőben bejuthassanak a jugoszláv parlamentbe, mint ahogyan eddig is megakadályozta. Ezideig azonban azzal az indoklással tette, hogy az optálási határidő nem járt még le.

— Teljes lehetetlenségnek tartom — mondotta Ugron, — hogy ilyen eljárást tanúsítsanak egy kisebbséggel szemben. Az eljárást éppen nem tartom alkalmasnak arra, mit a szanálási javaslatokkal összefüggésben követelnek tőlünk, hogy a békés, nyugodt, barátságos hangulat és a kölcsönös együttműködés biztosítható legyen. Lehetetlen, hogy éppen akkor kövessenek el velünk szemben ilyen magatartást, amikor gazdasági kapcsolatokat akarunk létesíteni és kereskedelmi szerződésekről folynak Budapesten és Belgrádban a tárgyalások. Az ilyen tények kizárják, hogy a két állam közvéleménye közeledjen egymáshoz. Kérem a külügyminisztert, tájékoztassa a nemzetgyűlést arról, hogy a magyar kormánynak a történetekkel szemben mi az álláspontja. — Az interpellációra holnap ad Bethlen választ.

Internálótábor helyett dologház.

(Készül az új magyar büntetőnovella. — Anglia nem avatkozik Magyarország belügyeibe.)

(Budapest, május 14.) A kormány nagyfontosságú tervekkel foglalkozik, amelyek azt célozzák, hogy az internálótábort, amely már annyi politikai surlódásnak volt az okozója, megszüntessék. Az igazságügyminisztert már megbízták új büntetőnovella készítésével, amely alkalmas arra, hogy az internálások kérdését automatikusan megoldja. Az új törvényjavaslat szerint két dologházat állítanak fel és ezekben helyezik el a munkakerülőket és a csavargókat. Az egyik dologház Zalaegerszegre lesz, ahol jelenleg is van az internálótábor.

Az internálótábort pedig fokozatosan oszlatják fel. A táborban jelenleg 260 internált van, akik közül csak nyolcan vannak ott politikai okokból.

Londoni jelentés szerint William Good foglalkozik a magyar

helyzettel és főleg a magyar választójog kérdésével. Megcáfolja azokat a híreszteléseket, mintha külföldi intervenciót volna a magyar kormánytól, hogy vezessék be az általános titkos választójogot. Rámutat cikkeiben arra is, hogy az angolok is fokról-fokra fejlesztették a politikai jogokat és a viszonyok hatása alatt ők is többször alkalmazták a jogszorosítást. Ilyen kényszerítő viszonyok voltak Magyarországon: a háború után bekövetkezett forradalmak, a boisevizmus, a megszállás és a pénz értékcsökkenése. Egy másik cikkében megcáfolja azt a vádat, mintha a kormány nem engedélyezné a nyilvános gyűléseket. Számadatokat sorol fel, hogy a múlt év folyamán csupán a szociáldemokraták 3231 gyűlést tartottak Budapesten, míg idén csak februárban 575 volt a szociálista gyűlések száma.

Ki volt Székely Bandi gyilkosa?

Állítólag egy öngyilkos lett Kisdiák lőtte volna le. — Új nyom.

(Saját tudósítónktól.) Székely Bandit a tragikus körülmények között elhunyt temesvári diákot egy héttel ezelőtt temették el óriási részvé mellett. A temetés napján lett öngyilkos Kollert Mátyás asztalosmester tizenkét éves fia.

aki — mint jelentettük — felakasztotta magát. A polgári iskolában most az elhunyt diákok tanulóitársai azt beszélik, hogy Kollert Mátyás tankönyveiben egy levelet találtak, amelyben a fiú azt írta, hogy véletlen folytán ő lőtte főbe Székely Bandit a Bega parton. A holttest kifogása óta állandóan rettegésben él, hogy kiderítik a valóságot és azért lesz öngyilkos, mert fél a bűnhődéstől. A diákok

Régi osztrák arisztokraták mai kenyérkeresete.

A császárság megszűnése a legkülönbözőbb életpályákra sodorta őket.

(Bécsi levél.) A régi nagy császárság megszűnte után furcsa világ jött azokra az osztrák arisztokratákra, akik nem rendelkeztek nagy vagyonnal. Az új helyzet új feladatok elé állította őket és meg kellett tanulniok, mit tesz az kenyéret keresni.

Az egykori császári ház egyik tagja, Rainer főherceg például egy francia autobilgyár vezérképviselőt vette át és mint versenyző is szolgálja a gyár érdekeit. Már többször jelentős díjakat is nyert az általa képviselt autobil márkájának. — Igen sokan mentek az arisztokraták közül a bankpályára. A banktisztviselők között a régi arisztokrácia legjelentősebb neveivel találkozunk. Gróf Hardegg, a Nemzeti Bankban kapott állást, gróf Wurmbrand-Stuppach Ernő, gróf Than, az egykori udvari fővadászmester fia és annak veje, Kolovrat gróf, valamint gróf Montjove, az egykori Leo főherceg sógora és egy Colloredor-Mannsfeld gróf is a bankszakmá-

ban dolgoznak. Hardegg Jenő gróf maga alapított bankot, hasonlóképpen Pareira báró is, aki egyébként is a pénzarisztokráciából származik és a mostani hivatásához csak az összeomlás vezette. Egy báró Hötzendorff Conrad is kénytelen volt fölcserélni a díszes császárkabátot a bankember egyszerű gerakkjával. Egy fiatal Trautmannsdorf gróf most szigorlatozik a gazdasági főiskolán, fivére pedig szorgalmasan tanulja a portugál nyelvet, mert Braziliába akar kivándorolni, hogy ott találja meg az egzisztenciáját, amelyet eddig meg alapoznia nem sikerült. Bulgáriai Páris gróf, aki a kritikus időkben kénytelen volt gimnáziumi tanulmányait félbeszakítani, kalandos élmények után végre Szerbiában posta- és távirótitkár lett. Gróf Gründecker-Wurmbrand, aki valamikor az orvosi pálya után érzett hajlamot, de tanulmányait abbahagyta, egy kis erdős birtokra került, ahol jól jövedelmező gőzfa vágót rendezett be. Pace gróf fivérével és sógoránójával szénkereskedést nyitott. Schönfeld gróf az egykori testőrtiszt vasműveknél talált alkalmazást. Badenfeld Ferenc báró egy klub gépirója lett.

A művészi pályán is sokan igye-

fantasztikus meséjéről tudomást szerzett a rendőrség is és Gutu Átanaz detektívönök ez irányban is megindította a nyomozást. Kollert Mátyás szülei kijelentették a detektívönök előtt, hogy ilyen tartalmu levelet nem találtak az elhunyt gyermekük iratai között. De náluk is jelentkezett egy kis

fiú, aki elmondotta, hogy az öngyilkos fiú két nappal a tett elkövetése előtt már hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. — A rendőrségi nyomozás most abban az irányban folyik, hogy kitől ered az a híresztelés, hogy Kollert Mátyás 12 éves diák volt Székely Bandi gyilkosa.

Magyar—Jugoszláv tárgyalások Belgrádban.

Báró Wodianer a magyar delegáció elnöke. — Magyarország a magyar román egyezményhez hasonló szerződést akar kötni Jugoszláviával is.

Magyarország és az utódállamok helyes érzékkel igyekeznek az utóbbi időben gazdasági és politikai kapcsolataikat kiépíteni. Ez a munka a konszolidáció útján újabb lépéseket jelent és mint az eseményekből látható, a magyar kormány mindent elkövet, hogy a legtehetősebb megegyezésre jusson szomszédaival. Nemrégiben fejeződtek be Bucourestiben a román—magyar tárgyalások, amelyek megegyezéssel végződtek. Most Jugoszláviával kezdett tárgyalásokat a magyar kormány és a kiküldött magyar delegáció elnöke báró Wodianer meghatalmazott miniszter, aki a bucouresti tárgyalásokat is vezette. Wodianer személye az utódállamokban általános rokonszenvenek örvend és ez a körülmény is biztosítja, hogy a belgrádi tárgyalások sikerrel fognak járni. A tárgyalások ünnepélyes megnyitó üléséről a következő távirat számol be:

(Belgrád, május 14.) A most megkezdődött nagyjelentőségű ju-

goszláv—magyar tárgyalások első teljes és nyilvános ülését megnyitották meg a külügyminiszteriumban. Az ülést Minko Perics igazságügyminiszter, a jugoszláv delegáció elnöke nyitotta meg, aki beszédében azt hangoztatta, hogy Magyarország és Jugoszlávia a megkötendő egyezségekkel világosan kifejezik azt a szándékukat, hogy megteremtsek a kölcsönös jóviszonyt. Ez elő fogja segíteni a két ország gazdasági és szellemi fejlődését. Végül pedig szívélyesen üdvözölte Jugoszlávia fővárosában a magyar küldöttség tagjait. A megnyitó beszédre báró Wodianer, a magyar küldöttség elnöke kijelentette, hogy a legnagyobb örömmel jöttek a munka megkezdésére, hogy kölcsönösségi alapon teremtsék meg a jó szomszédi viszonyt. Ezután megalakították az albizottságokat, amelyek külön-külön fognak foglalkozni a pénzügyi, jogi, vasutügyi, vízügyi, utlevél, egyenlőség és posta-távíró kérdésekkel.

keztek elhelyezkedni. Gróf Spiegelfeld talentumos festő lett, gróf Sweert-Sporok egy bécsi kiadónál illusztrátor. Az egyik színház színlapján gróf Kinsky Rudolf legutóbb mint díszlettervező szerepelt, egyébként mint újságíró is megkísérelte megkeresni kenyéret. Gróf Uiberacker színművész lett. Solma gróf filmszínész lett, amíg legutóbb egy amerikai milliárdos nőt vett el feleségül, báró Purgstall tehetséges komponista és báró Hammerstein, aki rendőrkapitány lett, mint jeles költő is ismeretes.

Az arisztokrata hölgyek közül többen mint betegápolónők szerepelnek, így Sternberg grófnő, Apor és Neipperg grófnők szintén erre a pályára léptek. Ebben a hivatásban él Szapáry grófnő is, valamint Bleiben Erzsebet és Chizola Berta bárónők is. Igen sokan kézimunkából élnek, de ezek többnyire titkolják ismerősük előtt kenyérkeresetük módját. A fiatalabbak azonban merészen nekivágnak a praktikus életpályáknak és egyáltalán nem röstellik, hogy maguk keresik meg minden napi kenyérüket. Stollberg Regina grófnő, született Reuss hercegnő má egyike a legkeresettebb rajzolók-

nak. Stolberg Mária komtesse feltűnő szépség „Streelen” név alatt Reinhardttnál kapott szerződést. Döry bárónő műtermet rendezett be, ahol elefántcsont faragványok készülnek. Igen sokan választották a gépirónói keresetet. Fuschmann bárónő a Magnázt Műveknél talált alkalmazást. Hahmann Hermin bárónő az amerikai követiség titkárnője lett. Bulgáriai Claire komtesse telefonos kisasszony lett, a két Bodenfeld bárónő pedig egy francia zárdában harisnyakötést tanít.

Különös foglalkozást talált Erdődy Mária Teréz grófnő, hogy jobb viszonyok között élő rokonainak ne essen terhére, ő az előkelő vidéki társaság bécsi kalauzolását vállalta magára. Egy Auersperg grófnő nem tudott alkalmazáshoz jutni a neve miatt.

Ezekkel a példákkal még távolról sincs kimerítve a praktikus kenyérkereset útjára tért arisztokraták névsora. Igen sokan mentek a tudományos pályára is és a legtöbben a legegyszerűbb kenyérkereset módját is magukra vállalták, de valamennyien szorgalmukkal tünnék ki és megkeresik kenyérüket.

Kereskedői és jogászi vélemény a kényszeregyezés megszüntetéséről.

Faragó Rezső, bankigazgató és Mészáros Dániel táblabíró érdekes nyilatkozatai.

(Saját tudósítónktól.) A kereskedő-világban élénk összhangot keltett az aradi Sfatul Negustoresc vezetőségének akciója, amelyről a Közlöny számolt be először és amely az Erdélyben törvényben levő kényszeregyezési eljárás hatályon kívül helyezését kéri a kormánytól. Adám György bankigazgató, az aradi Sfatul elnöke részletesen megindokolt memorandumban rámutatott azokra a körülményekre, amelyek a kereskedőket arra bírják, hogy a kényszeregyezés megszüntetését és egy új kereskedelmi törvény életbeléptetését kéri. A Sfatul akciójáról véleményt kértünk Faragó Rezső bankigazgatótól, az aradi Kereskedők Köre elnökétől és Mészáros Dániel táblabírótól, az aradi törvényszék nagyképzettségű jogásától, akiknek nyilatkozataiból megállapítható, hogy a Sfatul akcióját kedvezőnek tartják és — szerintük — a kitűzött cél egy új csődtörvény életbeléptetésével érhető el. A két érdekes nyilatkozatot alább közöljük:

Faragó Rezső, az Aradi Kereskedők Köre társelnöke.

Bizonyos, hogy a kényszeregyezési eljárás mai módja a lelkiismeretlen, jóhírnevével nem törődő adóssokat könnyen csábítja arra, hogy kötelezettségeik egy részétől, a melyet komoly igyekezet mellett módjukban lenne betartani, szabadulni igyekezzenek. Mielőtt azonban ilyen adóssok miatt a kényszeregyezési eljárást elakarnók töröltetni, emlékezzünk vissza azokra a kvótákra, amelyek a kényszeregyezési eljárás megindítása előtt a régi időkben a csődtömegekből kerültek ki, amelyeknél a hitelezők gyakran 1—2 százalékát kapták meg követeléseiknek. Emlékezzünk vissza, hogy egyes csődtömeg gondnokok gyakran az egész csődtömeget a maguk szabad prédájának tekintették és szinte megütköztek az olyan igényen, hogy abból valamit a hitelezők kapjanak. Gondoljunk arra, hogy a hitelezőkből alakult csődválasztmány milyen tehetetlen volt az ilyen tömeggondnokokkal szemben. Ezeket a régi időkben visszavágyunk alig lehet. E mellett gondoljunk arra, hogy vannak tisztességes, de bajba jutott adóssok, akiket a mai kényszeregyezési eljárás ment meg attól, hogy egyes makacs hitelezők tönkre tegyék őket, ami által nem csak maga az adós, de a többi hitelezők is károsodnak.

Véleményem szerint a kényszeregyezési eljárásnak nem eltörlésére, hanem revíziójára van szükség, főképp oly irányban, hogy az a hitelezőknek nagyobb hátszót adjon, és megtorlást helyezzen kiltatásba azokkal az adóssokkal szemben, akik a kényszeregyezési eljárásról rosszhisz-

mien visszaélnék, akik a vagyoni viszonyaiknak meg nem felelő statust vagy adatokat szolgáltatnak. De ezenkívül is lehetne változtatni a mai eljárásról és a Sfatul Negustoresc szolgálatot tenni a közérdeknek, ha ennek megbeszélése céljából szakértekezletet hívna össze.

Mészáros Dániel

ítélő táblai bíró nyilatkozata:

— Kétségtelen, hogy a kényszeregyezési eljárás, amely a háborús kor szüleménye, nagyon kedvező a fizetéképtelen kereskedőre. Tény ellenben az is, hogy a kényszeregyezési eljárás igen sok kereskedőt könnyebben rávisz arra, hogy veszélyes vállalkozásokba kezdjen, sőt olyan esetek is fordultak elő, hogy a közadós csak azért kért kényszeregyezést maga ellen, hogy a hitelösszeg nagy részét megtarthassa.

Az új magyar büntetőnovella.

öt évi fegyház vallásgyalázásért. — Élelmiszerhamisítás: tíz évi fegyház. Betiltható lapok. Súlyos büntetés a párbajra

(Budapest, május 14.) A nemzetgyűlés mai ülésén terjesztette be Pesthy Pál igazságügyminiszter azt a büntetőnovellát, amelynek főbb intézkedései, hogy politikai jogaitól felfüggesztett egyén nem vehet részt politikai gyűlés rendezésében, nem lehet politikai lapnak sem szerkesztője, sem kiadója, sem politikai tartalmu közlést nem tehet közzé a sajtóban. Akit pedig foglalkozásának gyakorlásától tiltanak el, az elveszíti iparigazolványát és nem lehet kereskedelmi cég vezetője sem. Ez a rendelkezés azonban nem alkalmazható az irói és hírlapírói működésre, ha az illetőt olyan tett miatt ítélik el, amelyet sajtó útján követett el. A büntetőnovella öt évi fegyházal sújtja azt, aki az istent és a hitet és az állam által elismert hitfelekezeti kigunyol és gyaláz. Egy évi fegyházbüntetés jár azoknak, akik párbajra uszítanak vagy azért sértenek meg valakit, hogy párviadalt idézzenek elő. Hat hónapi fegyházal kap a nyugtalanságot előidéző és a jogtalanul igazoltató. Három évig terjedhető börtönnel sújtja azokat, kik közüzemeknél vannak alkalmazásban és mégis sztrájkba lépnek. A hírlapkaució ezután 10.000, illetőleg 4000 aranykorona lesz. A lapokat büntetett vagy vétség ismételt elkövetése esetén három hónapra lehet betiltani, ha pedig egy éven belül ötször is elköveti azt, mindenkorra betiltható a lap. A javaslat a becsület védelmére külön becsületvédő bíróságot ajánl, amelyeket a törvényszékek mellett állítanak fel.

A javaslat még kiter arra is, hogy feltételelesen szabadságot lehet azt, akit a kommun bukása után gyorsított bírósági eljárással ítélték el. A párbajok ügyében való ítélezésre a javaslat államfegyház helyett fegyházal vagy börtönt kíván alkalmazni, ha a segédek nem kísérik meg komolyan, hogy társadalmi becsületbíróság előtti békésen egyenlitsék ki

— A kényszeregyezési eljárás bizonytalan időre való hatályon kívül helyezése — szerintem — üdvös volna, de csak akkor ha a jelenlegi hosszú eljárási és költséges csődtörvény helyett egy új törvényt hozna a kamara, amely szigorúbb büntetéssel sújtaná a könnyelmű és hamisan bukott kereskedőket és a csőd-eljárást egyszerűsítene.

— Azok az ugynevezett „új kereskedők“ akik ellen a Sfatul akciója indult tényleg nem akarják belátni, hogy a kereskedelmi helyzet megváltozott. A hirtelen meggazdagodás lehetősége elmúlt s mikor már látják, hogy a hitelbe vásárolt árukat nagy percentes haszonnal eladni nem tudják, a hitelezőket károsítják meg és kényszeregyezést kérnek maguk ellen. Egy új csődtörvény, amely tulajdonképpen a kényszeregyezési eljárás és a jelenlegi csődtörvény kedvező áthidalása lenne, megfelelne annak a célnak, ami a Sfatul akcióját irányította: a tisztességes kereskedelem erkölcsi emelése és a legutóbbi időben előforduló esetek megakadályozása.

Ligeti Sámuel terjesztette elő, a melyhez a többi ügyvédek kisebb kiegészítéssel hozzájárultak. A védelem szerint a kereskedőknek nem volt tudomásuk arról, hogy a vásárolt árukat nem vámozták el szabályszerűen a vámnál, teljesen jóhiszeműen vásárolták a bécsi utazóktól és az utazók ellen lefolytatott eljárás során nem találtak kompromittáló bizonyítékokat a kereskedők ellen. A törvényszék helyt adott a védelemnek és megváltoztatta a vámgazgatóság által már jóváhagyott elsőfokú ítéletet, amellyel a négy kereskedőt három millió lej pénzbírsággal sújtották. A bíróság a vádlottakat mind fölmentette. A kincstár képviselője az ítélet ellen semmiségpanaszt jelentett be.

Fellázadt községek.

Az igazságtalan földosztás következménye.

Bucurestiből jelentik: Az Univerzális jelentése szerint a baciaume gyei Stanesti, Margiresti és Seruci falvakban a parasztság fellázadt a helyi hatóságok önkényes eljárása ellen, az igazságtalannak tartott földosztásokból kifolyólag. Több, mint kétszáz paraszt megtámadta a margiresti-i község házat és lefegyverezte az ottani csendőrséget. A hatóságok egy század csendőrt vezényeltek ki a rend helyreállítására.

Letartóztatott lugosi orvos.

Mesterségszerűen üzte a tiltott műtéteket.

(Saját tudósítónktól.) A lugosi vizsgálóbíró elrendelte dr. Pécsy Ferenc lugosi orvos előzetes letartóztatását, mert egy nőn tiltott műtétet hajtott végre. Az orvos nem első ízben van hasonló cselekményért letartóztatásban. Az elmúlt évben is tiltott műtétért büntető eljárás indult meg ellene és négy havi fegyház büntetésre és tízezer lej pénzbírságra ítélte a bíróság. A súlyos büntetés után is azonban az orvos tovább folytatta a műtéteket, amire a rendőrség most ismét rájött és az orvost átadta az ügyésznek.

Orvosnál.

Páciens: Hálásan köszönöm fáradozásait Doktor Ur, most sokkal jobban érzem magam.

Orvos: Akkor utókurára legokosabban teszi ha jegyet vált a Rott és Steinhardt estékre, mert ezek a kitűnő művészek még az emlékéit is elfeledtetik az elviselt sok fájdalomnak.

Páciens: Ennél kellemesebb receptet nem is írhatott volna elő, kedves Doktor Ur, hiszen szívem legtitkosabb vágya valósul meg, amikor megláthatom a hírnév Kis komédiát.

Fölmentett temesvári kereskedők.

Tudtukon kívül vásároltak vámozatlan árukat.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes vámcsempészesi ügyben tartott ma tárgyalást a temesvári törvényszék felelősviteli tanácsa. Duschnitz Miksa, Metz S. utóda, Ungár Ármán, Löbl és Társa, Weisz Gerson és társai temesvári tekintélyes kereskedők voltak a vádlottak. A kereskedők ellen az volt a vád, hogy különböző bécsi utazóktól olyan árukat vásároltak, amelyek vámozatlanul jöttek át a határon. A kincstár képviselőjében Mercea Viktor dr. állami ügyvéd és a vámhivatal megbízottja volt jelen a tárgyaláson. Duschnitz Miksa és Löbl és Társa képviselőjében dr. Ligeti Sámuel ügyvéd, Metz S. utóda cég és Ungár Ármán képviselőjében dr. Ungár Adóff ügyvéd, Weisz Gerson és Társai képviselőjében pedig dr. Hajdu Frigyes temesvári és Mazilu György bucarestii ügyvédek voltak jelen. A védelmet dr.

Dühöng a kártyaszervenvedély.

Reggelig tartó kártyacsaták. — 30—40 ezer lejes differenciák.

(Saját tudósítónktól.) A kártyaszervenvedély, ugyancsak elszaporodott az utóbbi időkben. Hivataltos játéklklubunk ugyan nincsen, de annál vigabban folyik a magánlakásokban a chemin de fer, a bank és a mackó. Reggelig tartó kártyacsaták nem mennek ritkaságszámba, sőt megtörtént az is, hogy a kitarító játékosok teljes huszonnégy óra hosszat ültek a zöld asztal mellett és csak arra az időre szakították félbe a játékot, a míg valami táplálékot vettek magukhoz. Érdekes, hogy formális „klubok” alakultak egyes lakásokban, természetesen minden hatóság bejelentés nélkül és csak a „klubtagok”: előkelő és ismert urak jelenhetnek meg a játékokon. Különösen sokat beszélnek egy olyan ugynevezett „klubról”, amelyben csak előkelő és gazdag emberek ülhetnek le játszani és

amelyben a 30—40 ezer lejes differencia szinte mindennapos esemény. Ebben a társaságban szenvedelmes csata folyt le az elmúlt éjszaka. Egy ismert ügyvéd, több gazdag kereskedő, köznevelők és más szenvedélyes kártyások vettek részt az éjszakai küzdelemben s főjátékosként egy bucuresti kereskedelmi cég tulajdonosa szerepelt. A bank ötszáz ezer lejeg növekedett s a bucuresti kereskedő hatvanezer lej pontirozott egyetlen alkalommal. A hatvanezer lej meg is nyerte. Az izgalmas játékvinár a reggeli órákig tartott s a legkisebb játékos differenciája is — mint mondták — tízezer lejegre rugott. A nagy játék, úgy beszéltek, nap után követik a többiek s nem ártana, ha a hatóságok is melegebb érdeklődést tanúsítanának a kártyabarlangok elszaporodása ügyében.

A temesvári posta csődje.

Egyetlen tisztviselő végzi az esti távirat és telefonszolgálatot. — Nem fizetik az utalványokat.

(Saját tudósítónktól.) Már több ízben kellett szövé tetnünk azokat a botrányos állapotokat, melyek hónapok óta uralkodnak a temesvári főpostánál, améltül, hogy valaki is azok megszüntetése iránt intézkednek.

Általános a panasz és erről már megemlékeztünk, hogy a temesvári posta csak hetek múlva fizeti ki az utalványokat és ezáltal óriási károkat okoz a kereskedelemnek és iparnak, mely amagly is súlyosan szenved az óriási pénzhiány miatt.

A kereskedő kénytelen magas kamatok mellett kölcsönök után szaladni, s azalatt pénze kamatozatlanul ott hever a postán. Mindennapi eset, hogy Temesvárott feladott utalványok szintén csak hetek múlva kerülnek kifizetésre.

Ilyen viszonyok között nem csoda, hogy ma már a külföldön is nyíltan beszélnek a romániai posta csődjéről, pedig ezek a hírbák nem is annyira a rendszerben, mint inkább az egyesek felelősségében és nemtörődömségében rejlenek.

Megesik, hogy a vidéki városok nem kapnak postát s csupán azért, mert az expedícióval megbízott tisztviselő — elaludt.

Külön fejezetet érdemel a temesvári telefonközpont működése, mely a mindjobban terjedő idegbajok egyik legfőbb kórokozója. De még ennek a borzalmat is messze fölülmúlja az „innerurban”.

Temesvár és Arad között kapcsolást kapni szinte csodaszámba megy és különösen a sajtó beszélgetések terén fordul elő rengeteg olyan eset, mely panaszra ad okot. A postaszabályzat határozottan előírja, hogy a sajtóbeszélgetések rögtön az állami beszélgetések után következnek, s ennek dacára nagyon gyakran lapudósítók két óra hosszat is kénytelenek várni, míg Araddal vagy Chujjal kapcsolást kapnak.

Este 8 óra után azonban teljesen felborul a helyzet a temesvári postán. A 120.000 lakosú városban, amely egyik legnagyobb ipari és kereskedelmi központja az országnak egyetlen egy tisztviselő látta el egy a távirat, mint a telefonszolgálatot. Rengetegen tolatkodnak a távirat feladási fiülke előtt s ezeknek még kiült is arra kell várni, míg közbe-közbe a tisztviselő elintézi a telefonbeszélgetéseket. Másutt már rég a rendeltetési helyén van a távirat, míg Temesvárott a tisztviselő kezébe kerül.

Érthető, hogy ezen tarthatatlan állapotok miatt óriási a felháborodás Temesvár kereskedői, iparosai és gyárosai között s így kötelességet teljesítünk, amikor ezen lehetetlen állapotokra felhívjuk az illetékes körök figyelmét, sürgős és radikális orvoslást kérünk.

Nagy az elkéseregés a kereskedők között azért is, mert a Temesvári kereskedők Egyesületének elnöke egyetlen egy lépést sem tett még ebben az ügyben,

dacára, hogy a posta pontos és kifogástalan működése eminens érdeke a kereskedelemnek.

Kevesebb öntörvényezés és több tényleges munka az, amit a kereskedők elnökeiktől elvárnak.

A temesvári színház építkezése lassan halad.

Alig egy-két munkás dolgozik. — Semmi körülmények között sem épül fel a színház ebben az évben. — Elveszték a gyűjtőivek.

(Saját tudósítónktól.) Öt éve annak, hogy a temesvári városi színház leégett és még mindig nem épült fel az új. Évek mulasztása után a múlt évben végre hozzáfogtak az előkészítő munkálatokhoz és megindult társadalmi téren is a gyűjtés az építési költségek előteremtésére. Elkészülték a tervrajzok, a minisztérium jóvá hagyta őket és nagy garral megindult az „építkezés”.

Kilakoltatták a színház igazgatóját az irodájából, a pénztárhelyiséget is át kellett adni, mert „égető” szükség volt rá, sőt a színházépületben levő könyvtáreskedést is kilakoltatta a város, mert a színház építési munkálatait sürgősen, gőzerővel akarták befejezni. Közben illetékesek és nem illetékesek több ízben kijelentet-

ték, hogy a színház öszre feltétel nélkül elkészül.

Ezzel szemben megállapítottuk, hogy alig egy két munkás piszomog a színház körül, hogy semmi körülmények között sem készül el ebben az évben és nagyon is kérdéses, hogy 1925 őszén átadható lesz a hivatásának.

Az építkezés szünetelésének a szükséges összegek hiánya az oka a már kilátásba helyezett kölcsönt a Banca Nationala visszavonta és a közönségnek kiosztott gyűjtőivek legnagyobb része — elvesztett.

A jelenlegi állapotok szerint több mint valószínű, hogy 1926 előtt nem lesz Temesvárnak új színháza, ha csak ezek a sorok nem ösztökélik az illetékeseket az építési munkálatok forszírozására.

Irodalom, művészet

* Az aradi nyári szinkör műsora. Csütörtökön: R. U. R. (A. bérlet); Pénteken: R. U. R. (B. bérlet); Szombat: Rott és Steinhardt társulatának előadása. (Bérletszünet.) Vasárnap d. u.: Rab Mátyás. Este: Rott és Reinhardt társulatának előadása. (Bérletszünet.)

* Várnai Jenő ismét a Renaissance színházhoz szerződött. Budapestről táviratozzák: Várnai Jenő, az aradi színház volt kitünő művésze ismét a Renaissance színházhoz szerződött, ahol magasabb művészi feladatok megoldását fogják reá bízni.

* Gyarmati Ferenc új verseskötete. „Marosi esőnd” címen e hónapban jelenik meg Gyarmati Ferencnek, a Déván élő, ismert nevű költőnek új verseskötete, amely a különböző irodalmi folyóiratokban és napilapokban megjelent költeményein kívül még számos szép költeményt fogja tartalmazni. Az izléses kiállítású kötet Déván jelenik meg és megrendelhető a szerzőnél: Deva, Strada Gheorghe Cosbuc (Vörösmarthy-ucca) 14. husz lejért.

* A Kis komédia Rott és Steinhardt vezetése mellett szombaton kezd meg aradi vendégjátékát a Nyári szinkörben. A két nagynevű művész kiváló gárdájával hat estére jön Aradra s ezen a hat estén három olyan pazarul összeállított műsort mutat be, amiért csak háfás lehet a művészetet kedvelő publikum. A mai sivar üzleties korban elfasult kedélyek felvilágosításához ugyanis senkisért jobban mint éppen Rotték, akik már megjelenésükkel magukkal hozzák a vidámságot és derít. A vendég esték iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul, amint előre látható volt, ostromolják jegyekért a színházi pénztárt és szombattól kezdve esteként valóságos bucsujárásban vesznek ki az em

berek ezrei a Nyári szinkörbe, a hol Rott és Steinhardt vezetésével egy nagyszerű művészgárda kacagtatja meg a nézőket.

* A Nyári szinkör megnyitása ünnepélyessé avatta a RUR bemutatója. A hírneves cseh író szentjános drámája beváltva a hozzá fűzött reményeket, meghódította az aradi publikumot is. A kitünő művészgyűjtés csütörtökön és pénteken megismétli a RUR-t.

* Színházjubiläum. Serényen folynak az előkészületek a színházban Kallós József 25 éves színházi jubileumának megünneplésére. A rendező bizottság a napokban küldi szét a meghívókat. Május 31-én este a Nyári szinkörben megtartandó jubiléus előadásom képviselve lesznek az összes köztársasági magyar színházak, aradi kulturális egyesületek s a közönség széles rétegeiből mindazok, akik kötelességüknek érzik megjelenésükkel adózni egy érdemben eltöltött 25 éves színházi múltért. Az ez alkalommal színré kerülő Feihő Klári népszimfóniában a vezető szerep eljátszását Horváth Mici vállalta el, fellép mint vendég Kobza Imre jónévi műkedvelő énekes és a jubiléus iránti tiszteletből a legapróbb szerepet is elsőrangú színészek játsszák.

LA VOGUE CHIFFONS Kelet hírlapirodában, Arad.

— Klebelsberg magyar miniszter pisztolypárbaja. Budapestről jelentik: Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter a múlt hét péntekjén a Nemzeti Lovardában pisztolypárbajt vívott egy nyugalmazott országos írtárral főtisztviselővel. A párbaj oka a kultuszminiszter személyét ért súlyos sértés volt. Sebesülés nem történt. A felek nem békültek ki.

„Az idegen faj odatolakodott az akasztófa alá.“

Kegyeltsértés az ellenforradalom mártirjainak emlékünnepe.

Budapestről jelentik: Amikor a proletárdiktatura idején megtrgott a bolsevisták hatalma, 1919. máj. 2-án 2 gyöngyösi ember fegyveresen szembeszállt a vörösökkel. Benn Gyöngyös város főterén Welt Ignác odaváló kereskedő lekapta az egyik direktórium tag válláról a fegyverét és célbavéve rákijáratott:

— Gazemberek, takarodjatok!

A direktórium tagok futva menekültek. Ugyanakkor a város szomszédságában Gyöngyös határában Csipkay Albert hu százados a vörösörségtől elvette géppuskáikat.

Harmadnap azonban százhusz főnyi terrorcsapat érkezett a városba és elfogták Welt Ignácot és Csipkay Albertet. Tárgyalást se tartottak, eljárást se indítottak, hanem május 7-én reggel kicipeltek Welt Ignácot a város főterére. Már előző éjszaka véresre verték a végzetes reggelen is pofonok, puskatusítások zuhataga alatt cipelték az egyik villanyoszlophoz és felkötötték. A kötetl éjszakánál a szerencsétlen sulya alatt. Az elalélt ember ott letrengett a tér porában, de a terroristák nem ismertek irgalmat, újból felkötötték. Egy órával később Csipkay századosra került a sor. Válogatott kínzások után őt is ugyanarra a villanyoszlopra akasztották, mint Welt Ignácot.

A szomorú korszak vége után Gyöngyös városa márványtáblával örökítette meg két mártírhalált halt polgártársának emlékét azon a villanyoszlopon, ahol életüket ki leheték. Azóta minden évben, május 7-én emlékünnepe rendeztek a két mártír iránt érzett kegyeletos hódolata jeléül. Az idén is magyban készülődtek, azonban az emlékünnepe az Ébredő Magyarok Egyesülete gyöngyösi csoportjának elnöke otromba, kegyeltsértő módon megzavarta.

Dél előtt Istentisztelet volt az elhunytak emlékére, délután három órakor a vesztőhelyen, az emléktáblával megjelölt villanyoszlopnál kezdődött az ünnepély. Bozsik Pál gyöngyösi prépost piébános, nemzetgyűlési képviselő a két mártír példáján elindulva az egész hallgatóságot békességre, szeretetre, váltvetélt munkára, egymás megbecsülésére, hazafias aldozatkészségre buzdította.

A beszéd után minden program ellenére Jesztrebérvy Lajos dr. ügyvéd, a gyöngyösi ébredők elnöke lépett a szószékre. Mindjárt beszédének első mondatával nagy felháborodást keltett. Csak az egyik mártírról emlékezett meg: Csipkay Albertől. Welt Ignác ne-

vét meg sem említette, ellenben beszélt az idegen fajról, amely a maga hatalma érdekében csinálta meg a proletárdiktatúrát. Ez az idegen faj — ugymond — talánságban odáig ment, hogy, még

A királyi pár Londonban

Kihallgatás a Buckingham-palotában. — Diner a román követségen.

Londonból jelentik: A román királyi pár tegnap délelőtt a buckinghami palotában fogadta a diplomáciai képviselőket és a román-angol kereskedelmi kamara küldöttségét. Ezután a Felsőgek kíséretükkel együtt a Gould haliba mentek, ahol a lordmajor üdvözöl

mártirokat is akar ábrá a magyarságnak. Az idegen faj egyes tiai odatolakodtak az akasztófa alá, hogy azután mártirok legyenek.

A különös beszéd olyan megdöbbenést keltett, hogy Bozsik Pál piébános és Puky Aladár dr. polgármester tüntetően otthagyták az ünnepélyt. De az egész hallgatóság összeharodott az oktan kegyeltsértésen.

te őket. Majd részt vettek London város díszében, amelyre 800 személy volt hivatalos. Az angol miniszterelnök Titulescu londoni követ és a lordmajor között foglalt helyet. Este Ferdinánd király a román követségen dinert adott az angol királyi család tiszteletére.

Kik kérték lakbérmegállapítást?

A május 28., 30., június 3. és 4. tárgyalások sorrendje.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszéken működő lakbér-megállapító bizottság tegnap tartotta első tárgyalását. — amelyről már részletesen beszámoltunk — Barbura dr. táblabíró elnökle alatt. A tegnapi napra tíz ügyet bíztak ki tárgyalásra, azok közül kilenc ügyben ítéletet hoztak, egy ügy tárgyalását pedig elhalasztották. A tegnapi lakbér-megállapítási tárgyalások délután három órakor kezdődtek és a fiz ügy tárgyalása este nyolc óráig tartott. Barbura elnök éppen ezért úgy ind kezdedt, hogy a jövő héttől kezdve egy délutánra csak hat ügyet tizenek ki tárgyalásra. A lakbér-megállapítási tárgyalások sorrendjét május 27-éig már leközlöttük, most alkalmunk van a május 28., 30., június 3. és 4-i tárgyalások sorrendjét közölni.

Május 28-án a következők ügyét tárgyalja a bizottság: Mentzer Adolf beadványa özvegy Szabloczky Gusztávnéval szemben, Schuh Ferenc özvegy Czukker Ferencnével szemben, dr. Éles Béla Sztóján Romulusnéval szemben, dr. Éles Béla Markovits Mayerrel szemben, dr. Éles Béla Táfróv Józseffel szemben és

Kofla Ferenc Boros Józsefnéval szemben.

Május 30-án a következők ügyében hoznak határozatot: dr. Háromy László beadványa a közlekedésügyi miniszteriummal szemben, dr. Éles Béla Bratta Jánossal szemben, Neumann Ferenc Brandt Istvánnal szemben, Neumann Ferenc Bencza Miklóssal szemben, özvegy Herczog Józsefné Deutsch Leopold és társával szemben és Gartner Ferenc Filotti rendőrprojekttussal szemben.

A június 3-i tárgyalások sorrendje: Altmann Ignác beadványa Cammer és Böfimmel szemben, Rottár Aurélné Gelb Bernáttal szemben, Dengl Rudolf Gellinek Lottéval szemben, Chera János Guttman Simonnal szemben, Grünfeld Samu Jakabffy Istvánnal szemben és Zimmermann László Jakobi Gyulával szemben.

Június 4-én tárgyalják dr. Háromy László beadványát Domonkos Istvánnal szemben, dr. Háromy László beadványát a pénzügy-miniszteriummal szemben, Hoffmann Károly Köő Jánossal szemben, Engel Julia Merkler Pállal szemben, dr. Jancu Ádám Cabdebó Jánossal szemben és Nedelcu József Tóth Jánossal szemben.

Az állampolgársági eljárás frontján.

Arad városa még nem döntött Angel dr. polgármester megkönnyítő javaslatán.

(Saját tudósítónktól.) A város közönségének főgondját ma az állampolgárság rendezésének kérdése képezi. Mai számunkban megírtuk, hogy Angel István dr. polgármester javaslatot terjesztet dr. Robu János főpolgármester elé és ez a javaslat hivatott arra, hogy teljesen megkönnyítse és meggyorsítsa az állampolgárság megszerzését. Arad lakosságának hetven százaléka a javaslat szerint felszabadul a felesleges szalagálasok és idővesztésig alól és a fennmaradt harminc százalék is sokkal gyorsabban tudja majd elintézni állampolgárságát.

A közönség jelenleg nem tesz lépéseket az állampolgársághoz szükséges igazolványok beszerzésére, mert várja a város vezetőségének erre vonatkozó hirdetésnyét. A hirdetés azonban késik. Robu János dr. főpolgármester még nem tanulmányozta át a javaslatot és így még nem dönthetett ebben a kérdésben. Ma azonban kijelentette a Közlöny munkatársának, hogy a holnap nap folyamán véglegesen dönt a kérdésben és a döntést holnapután a város közönségének tudtára adja. A határozat több mint valószínűleg kedvező lesz, mert ezzel nemcsak a közönség érdekét szol-

gálja, hanem magát a várost is felmenti a megerősített szükségte len munka alól. Angel István dr. polgármester javaslata szerint az ellenőrzés is biztosítva van és nem lehet semmi aggály arra nézve sem, hogy olyanok is megkaphatják az állampolgárságot, akiket a törvény szerint ez nem illet meg.

HIREK.

— A hadsereg reorganizálása. Bucurestiből jelentik: A hadsereg vezérfelügyelői és vezetői a legfőbb hadsereg-tanácsban ülést tartottak Károly trónörökös elnöklése mellett. Az ülésen a most tárgyalás alá kerülő hadsereg reorganizálási törvényjavaslatot beszélték meg.

— Új timisoarai állomásfőnök. Ostioiát, Timisoara-Józsefváros állomásfőnökét — mint jeleztük — saját kérelmére Zombolyára helyezték át. Az állomásfőnöki állásra több pályázta, de a vasutigazgatóság Jonescu György helyettes állomásfőnököt nevezte ki erre a fontos tisztségre.

— Még mindig szünetelnek a német-orsz tárgyalások. Moszkvából táviratozzak: Az ideérkezett német vasutügyi bizottsággal közölték, hogy az orosz szovjetkormány mind addig nem tárgyal meg Németországgal gazdasági kérdéseket, amíg a berlini konfliktus, amelynek során az orosz kereskedelmi delegáció sem relem érte, elintézve nincsen. A szovjetkormány határozata érzékenyen érinti Németországot, mert fontos vasutügyi kérdéseket kellene rendeznie Oroszországgal.

— Még mindig tart a magyar bányászsztrájk. Budapest. A bányászsztrájkban, amely már napok óta tart, mára egy kis javulás állott be. Peyer Károly nemzetgyűlési képviselő közbenjárására sikerült meg egyeztetést létrehozni két kisebb bányavállalatnál, ahol már holnap munkába állnak. Az egyik bányatelep a Nagybátányi r. t., a másik pedig a Szuhakállói borsodi szénbánya. Ezek a munkások kívánságait elfogadják és remény van arra is, hogy a megkezdett tárgyalások sikerre fognak vezetni az egyik kisebb kincstári bányatelepen is, ahol a munkások közvetlenül folytatnak tárgyalásokat munkaadóikkal. A pécsi, iatabányai és salgótarjáni bányüzemeknél nincs változás. A sztrájk folyik, eddig egyik fél részéről sem történt közeledés. Három kisebb bányatelepen már megegyeztek a felek és ezeken a munka megkezdődik.

— Az aradi lakosszerező bizottság közlése. Az aradi lakosszerező bizottság holnap 5—8-ig délután a Bulev. Carol I. (Erzsébet-körut), Str. George Lazar (Simonyi-ucca), Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca), Str. Bucur (Eötvös-ucca), Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy-ucca) és Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) jobb oldalán levő házakban írja össze a lakásokat.

— A brailai diáklányok timisoarai koncertje. A Timisoarán idűző brailai diáklányok tegnap este a városi színházban kitűnően sikerült műsoros estélyt rendeztek. A nézőtér zsufolásig megtelt közönséggel és a szereplő növendékeket tapsal cs virágai jutalmazták.

Legújabb Szövegek, Epongeek, Creppok, Grenadinek
STRASSER
dívatruházában Arad a legolcsóbbak.

— Halálozás. Strithof Albert, a „Patria” S. A. Romana Pentru Exploatarea Lemnelor gyárvezetője rövid szenvedés után 59 éves korában Aradon elhunyt.

— A Szabó Albert-cég tolvajai. Az aradi rendőrség tegnap letartóztatta Farkas József, Gimba János és Bortcsány György alkalmazottakat, akik a Szabó Albert üvegkereskedő céget körülbelül hatvanötezer lejrel károsították meg. A cég három alkalmazottja hosszú időn keresztül lopkodta a különböző üveg- és porcellánárakat, míg a főnök feljelentésére a rendőrség kinyomozta és elfogta őket. Ma délelőtt Dragiciu Aurel rendőrkapitány kihallgatta a tolvajokat, akik beismerték tettüket. Mivel azonban a cég kárát megtérítik, visszavonta ellenük a feljelentést és így a mai délelőtt folyamán szabadlábra helyezték őket.

— Helyesbítés. Bárdosi ezredes konferenciáját nem vasárnap — mint jeleztük — hanem csütörtökön, május 15-én tartja meg, a konferenciára a bankembereket, a kereskedőket és a nagyiparosokat is meghívja az előadó. Az előadás pontban délután hat órakor kezdődik.

— Baleset fociballozás közben. A timisoarai Denau-tér melletti mezőn tegnap fiatal diákok fociballoztak. Lichtig János tizenhárom éves diák olyan szerencsétlenül esett el fociballozás közben, hogy ballabát eltörte. A mentők a kórházba szállították.

— Vakmerő betörés. Nenadovics Vladimir, a timisoarai szerb hitközség elnökének lakását tegnap ismeretlen tettesek kifosztották és onnan körülbelül negyedmillió lej értékű ékszert vittek el. A rendőrség bevezette a nyomozást.

— Lábizadás ellen az egyedüli biztos szer az Anosmin. Készíti a Rozsnyay laboratórium, Arad.

— Teveaj maideanap Missen Dárr Gusztávná.

— Bérreljen Kerpel könyvtárában

— Malin és Clara harisnyák legjobb minőségben csak Bársonynál, Arad.

— Ülő foglalkozással bíró egyének könnyen elkerülnek a sok ülés kellemetlen következményeit, ha időnkint egy-néhány napon át a Koprolt, az ideális, jóízű csokoládé hashajtót szedik.

— Elegáns gyermekkoscsik és szék 360 lejtől kezdve Hegedűsnél Aradon.

— A pünkösdi mintavásár előkészületei lázasan folynak. Tegnap készült csak el a mintavásár színhelyének tervrajza és Arad kereskedői és iparosai máris meglepő nagy számban fordultak érdeklődéssel a rendezőség felé. Az általánosan megnyilvánuló nagy érdeklődés mutatja, hogy mennyire kívánatos volt ennek a nagyszabású vásárnak a megrendezése. Nemcsak Aradról, de a környékről is igen sokan készülnek a kiállításra való részvételre. A nagyközönség bizonyára kellemes meglepetéssel fogja tapasztalni, hogy Arad kereskedőinek és iparosainak kiállított produktumai milyen nagyszerűen reprezentálják városunk gazdag kereskedelmi és ipari életét. A mintavásáron való részvételre általában lehet jelentkezni Halmos Dezsőnél, Bulev. Regina Maria 17., d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Működnek az állampolgársági zugirodák.

— Alkalmi ügynökök és kijárók. — Jó konjunktura az állampolgárság.

Az állampolgárság megszerzését nagy mértékben igyekezett megkönnyíteni több ügyvéd, akik egy közös irodába tömörültek és aránylag csekély pénzért sok utánjárástól és munkától mentenék meg a kenyérkeresettel elfoglalt közönséget. Sajnálatos, hogy az iroda működése elé akadályokat igyekeznek gördíteni. Május mit tapasztalunk?

Sok foglalkozás nélküli, homályból előbukkant ember most nagyszerű konjunkturát igyekszik találni az állampolgársági eljárásból és kávéházakban, vendéglőkben és magánlakásokban fogadják a hiszékeny feleket, akik előtt hivatkoznak nagyszerű összeköttetésekre és mindent a világon

megígérnek. Természetesen ezek sem dolgoznak barátságból, hanem alaposan megfizetetik magukat.

Hogy azután az ígéretből lesz-e valóság, azt senkinek nem áll módjában ellenőrizni. Az alkalmi ügynökök és kijárók felveszik az elköteleget és napirendre térnek az egész felett, legfeljebb a látszat kedvéért felmennek egy-egy hivatalba. A hatóságoknak ellenőrizni kellene ezeket a zugirászokat és állampolgársági ügynököket, hogy felelősség nélkül ne működhessenek. A közönség pedig jó teszi, ha vigyáz, mert nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a könnyen hívő elesik az állampolgárság jogától.

KÖZGAZDASÁG.

A Banca Nationala és az OMB. adósai

Súlyos rendelkezés. Érvénytelen visszafizetések. — Bécsben és Budapesten teljesített fizetések semmiek.

(Saját tudósítónktól.) Fontos és érdekes rendelkezés érkezett ma a Banca Nationala fiókmintézetének igazgatóságához a bank búcu restii vezérigazgatóságától. A rendelkezés arról intézkedik, hogy az Osztrák-Magyar Bank régi adósaik, akik lombardkölesönöket és amortizációs kölcsönöket vettek fel annak idején, de leginkább a háború alatt a banktól, szőlítsék fel kötelezettségeik teljesítésére. Az 1926 előtt Bécsben vagy Budapesten teljesített visszafizetéseket nem érinti a rendelkezés, az 1920. után Bécsben vagy Budapesten teljesített fizetésekre nézve azonban ugy intézkedik, hogy azokat semmiesnek kell tekinteni és az már a fél dolga, hogy az ilyen befizetett összegeket visszaszerezze az Osztrák-Magyar Bank bécsi, illetőleg budapesti fiókmintézetétől vagy annak jogutódjától. 1926 tól számítógilag késedelmi kamra ot is kell fizetni a nemfizetett részletek után.

A háború alatt jegyezhetők olyanok is hadikölcsönt, akiknek nem volt elegendő készpénzüik, de kaptak lombardkölesönt az Osztrák-Magyar Bank fiókmintézetétől. Most ezeknek a lombardkölesönöknek a be nem fizetett részleteit és kamatait is meg kell fizetni. A rendelet arra támaszkodik, hogy a Banca Nationala az itteni adósokkal szemben az Osztrák-Magyar bank jogutóda. Akik nem tesznek eleget fizetési kötelezettségüknek, azokkal szemben a bank végrehajtási eljárást tesz le.

matba. A rendelet azonban arról nem beszél, hogy a hadikölcsönöket be fogják-e váltani.

A fenti rendelkezés azonban nemcsak a hadikölcsönökre vonatkozik. Hanem főleg és elsősorban azokra a jelzálogkölesönökre, melyeket az egykori Osztrák-Magyar Bank folyósított s amelyekre vonatkozólag most hitelezőnek a Banca Nationala tekintti magát, mint amannak jogutódja. A fizetés a korona lejbevéltási arányában vagyis 2:1 arányban történik. A rendelkezés főképen azért érint bennünket, mert a városban is, a megyében is sokan vannak, akik ilyen kölcsönökkel tartoznak. A legtöbben magyarok.

Valutapiac.

A magyar korona esése.

A devizapiacra ma rendkívül élénk volt a forgalom. A nagy kereslet a devizaárakat túlliajtotta a valutaáraknál. A magyar korona zürichi nagy esése azt eredményezte, hogy a magánforgalomban a belföldi és a külföldi magyar korona értéke egyenlő lett. A külföldi és belföldi korona külön jegyzése rövidesen megszűnik. Párisban száz lejért 8.70 frankot fizettek.

HELYI VALUTAÁRAK. Május 14.) Francia frank 12.50, svájci frank 35, dollár 202, dinár 2.40, szokol 5.75, líra 9, angol font 875. Kifizetések: Budapest külföldi 440 belföldi 460, Bécs 350, Prága 5.80 Zürich 35.50, Milano 9.10, London 8.80, Páris 12.20, Newyork 203,

Belgrád 2.45.

ZÜRICH I ZÁRLAT. (Május 14.) Amsterdam 211.25, Newyork 564.75, London 2468, Páris 32.80, Milano 25.15, Prága 16.55, Budapest 0.0050, Belgrád 6.95. Bucaresti 2.85, Bécs 0.0079.45.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Május 14.) Kifizetések: Páris 11.60, London 882, Newyork 201.50, Milano 8.98, Zürich 35.80, Bécs 0.0028, Prága 5.95, Budapest 0.0020. Valuták: Napoleon 740, 16 va 1.34, török líra 1.05, angol font 870, francia frank 11.85, svájci frank 35.50, líra 8.80, drachma 4.20, dinár 2.40, dollár 198.50, lengyel marka 0.00022, osztrák korona 0.0028.25, magyar korona 0.0022, szokol 5.85.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Május 14.) Belgrád 1060—1095, Milano 3840—3960, Páris 5010—5170, Bécs 121.55—124.75, Napoleon 306000, Bucaresti 435—455. A takarékpénztár arányában 128.

CONSPECT:

despre scrisuri fonciare a firmei Cassá de Pastrare Civilá S. A. din Arad

(in sensul legii 1876: XXXVI-al 29.)

Statul din 30 Aprila 1924 face:

suma scrisurilor fonciare in circulatiune al institutului	L. 3,857.500—
suma imprumuturilor servand ca asigurare a scrisurilor fonciare	L. 2,863.994.64
valoarea imobililor, in baza carora imprumuturile s'au acordat	L. 13,251.984—
a fara de aceasta servasca spre asigurarea separate a scrisurilor fonciare fondul de asigurare al scrisurilor fonciare, care formeaza proprietatea institutului si care e plasat in urmatoarele valori:	
L. 50,000— in obligatiuni de 4% ale Pesti hazai első tkpénztár	à 85— ... L. 42,500—
L. 92,250— in obligatiuni de 4½% ale Hazaibank	à 90— ... L. 88,425—
L. 25,000— in scrisuri fonciare de 4½% ale Pesti magyar kereskedelmi bank	à 93— ... L. 22,500—
L. 50,000— in scrisuri fonciare de 4% ale Osztrák magyar bank	à 93— ... L. 46,500—
L. 50,000— in scrisuri fonciare de 4½% ale Magyar takrékpénztár központi jelzálogbankja	à 90— ... L. 45,000—
L. 20,000— in scrisuri fonciare de 4% ale Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár	à 85— ... L. 17,000—
	L. 261,925—

Dat in Arad la 14 Aprila 1924.

Cassá de Pastrare Civilá din Arad S. A. 2876

= Fizetésektelen timisoarai kereskedő. Hornyák Dániel temesvári Bem-uccai kereskedő 750 ezer lej passzívával és 250 ezer lej aktívával fizetésekteleniséget jelentett be. A cégbiróság elrendelte a kényszer-egyezségi eljárást.

Központi Étterem kerthelyisége Aradon katonazene közreműködésével ma este megnyílik.

LEGUJABB.

Bizalom Macdonaldnak.

Baldwin felvetette a bizalmi kérdést. — London sokat vár Herriot kormányrajutásától. — Franciaország csak békepolitikát követhet.

(Páris, május 14.) A baloldali pártok vezetői közül többen nyilatkoztak a választások következtében kialakult politikai helyzetéről. Painlevé kijelentette, hogy anélkül is más mód a francia valuta stabilizálására, minthogy Franciaország békepolitikát kövessen. Herriot kijelentette, hogy az új többség fogadja a pénzügyek stabilizálása és nemzetközi megállapodások után a béke biztosítása lesz. Blum szocialista vezér véleménye szerint a mostani frankbessz egyedüli oka, hogy a Poincare kormány januári rendszabályai nem voltak feladatuk magaslatán.

Londonban az a vélemény, hogy Herriot nem fog változást hozni Franciaország külpolitikájában. Kormányrajutása azonban három fontos programpontra megvalósulását jelenti. Az első, hogy a szakértői javaslatokat teljes mértékben elfogadják minden változtatás

nélkül. A második, hogy Anglia és Franciaország a Népszövetségben szorosabban fognak együttműködni. A harmadik, hogy Németországot is felveszik a Népszövetségbe. Egyébként az elmúlt éjjel volt a Baldwin-kormány leszavazása óta az alsóház legizgalmasabb ülése. Baldwin bizalmatlansági indítványt nyújtott be a Macdonald kormány ellen és az indítványt 314 szavazattal 252 ellen leszavazták. Az összes pártok majd nem hiánytalanul felvonultak a szavazásra. Jellemző azonban, hogy Lloyd George és legszűkebb környezete tartózkodott a szavazástól. A győzelmet Snowdennek a kincstári Kancellárnak köszönheti a kormány, aki fényes beszédben cáfolta meg Baldwin azokat az aggályait, hogy munkanélküliség áll be, ha megszünteti az autókra, a zongorákra és az optikai eszközökre a védővámot.

Aradi mozi hírek.

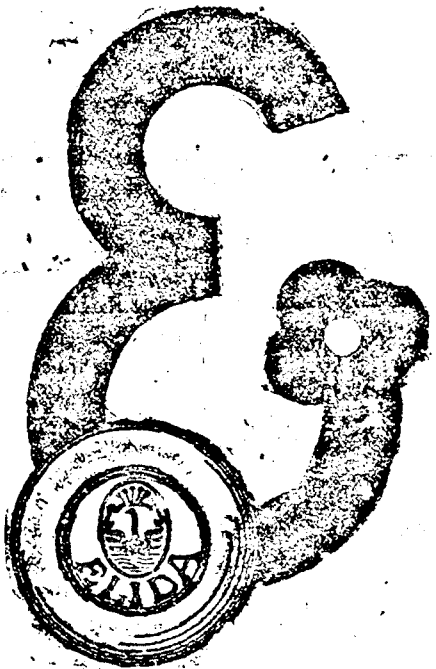
* Dumas leghíresebb regénye elevenedik meg az Apolló műsorán „A vas álcu ember” című filmben. A napkirály testvére Bertrand néven polgári hevelésben részesül. Kiderül azonban a titok és a hugenották elhatározzák, hogy mozgalmuk élére a király fivérét állítják. A fiatal ember azonban szerelmes lesz és Párisban vad tivornyákba öli fájdalmát. Egy ilyen alkalommal az ellenpárt elakarja teni láb alól, a gyilkosság bár meg hiúsul, Bertrandot mégis sikerül elfogni és a foglyot a Bastéillebe zárják. A fiatal ember halálos beteg lesz a börtönben és bár a király később megkegyelmez neki, a kegyelem későn jön és a hugenották reménye meghiúsul börtönében. A filmet 16-tól kezdve mutatja be az Apolló mozgósínház.

* Csütörtökön utoljára vetíti az Apolló mozgósínház az Arabiai éjszakákat, amelynek feledhetetlenül szép jeleneteiben ritkán van alkalma gyönyörködni a közönségnek. Priscilla Dean megkapó művészettel tolmácsolja a reménytelenül szerelmes arab leány szenvedéseit.

* Hanz Hans Ewers és Wegener Pál két olyan név, amely érthető feltűnést kelt egymás mellett és érthető érdeklődést vált ki akkor, amikor a kitűnő színész a kiváló regényíró megfilmesített regényének főszerepét játssza el. A darab Wegener Pálnak módot nyújt arra, hogy különösen groteszk és csodálatosan egyéni tehetségét csillogtassa. A filmet 15. és 16-án vetíti az Uránia mozgósínház.

A szerkesztésért ideiglenesen:
KÓCSY JENŐ
főel.

Cenzurat: Prefectura Județului.

FÜRDŐSZAPPAN
világhírű

ny. 2278

2653

— Létrejött kényszerregezés Temesváron. Tegnap tárgyalta harmadikban a temesvári törvényes cégbírósa Brasch Alfréd fakeskedő fizetéseket. A legutóbbi tárgyaláson a Creditul Technic, mint a legnagyobb hitelező nem egyezett bele a negyven százalékos kényszerregezésbe és ezért a tárgyalást elnapolták. A tegnapi tárgyaláson Brasch ötven százalékot ajánlott fel, amit valamennyi hitelező elfogadott.

— Magánkézben az olasz telefonforgalom Rómából táviratozzák: A forgalomügyi miniszterium június elsejétől a telefonhálózatot magánosoknak adja bérbe azzal a kikötéssel, hogy a bérlők a telefonüzemet megújítják és automatizálják.

— Az aradi speciális adókielbízottság munkája. Az aradi speciális adókielbízottság még májusban dolgozik. Az aradi pénzügyigazgatóságon működő speciális adókielbízottság május 15. és 16-án azoknak az aradmegyei szövetkezeteknek az adóügyeit tárgyalja, amelyek nem kaptak eddig idézést vagy bármilyen más okból elmaradt adójuk tárgyalása. Tizenhatodika után az aradi vállalatok és részvénytársaságok kerülnek sorra, amelyeknek adóit még nem tárgyalták le.

— Mennyi pénzt szabad kivinni Magyarországból? A magyar pénzügyminiszter rendeletet adott ki, hogy Magyarország területéről az utasok kétféle korona értékű pénzt vihetnek ki akadály nélkül. Ebből azonban magyar korona csak öt-ezrezer lehet.

— A timisoarai kereskedelmi kamara új palotája. Az újonnan építendő timisoarai kereskedelmi és iparkamarai palota tervpályázatára beérkezett pályamunkák elbírálására kiküldött bizottság hetelen át tartó lelkiismeretes munka után befejezte működését. A bizottság, melynek elnöke Oprea János vezérigazgató, kamarai elnök volt, ma délután végleg döntött a tervek fölött.

amerikai Egyesült Államok válogatottjai érkeztek meg. Az 6 válogatottjuk is tizenhét tagból áll. Az amerikaiak nagyon bíznak győzelmükben. Ki is jelentették, hogy a futballtornát biztosan megnyerik és ezzel az olimpiai versenyek legnagyobb meglepetését akarják kelteni.

— Plattkó nem játszhat a magyar válogatottban. Budapestről táviratozzák: Az olimpiai válogató bizottság végleg eljuttatta Plattkónak, az F. C. Barcelona magyar kapusának a magyar válogatottba való jelölését.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttelért nem vállalunk felelősséget.

Mély megilletődéssel tudatjuk gyárvezetőnk

idb. Strithof Albert ur

59 éves korában történt elhunytát.

Arad, 1924. május 14.

„Patria” S. A. Romána

Pentru Exploatarea Lemnelor
Igazgatósága. 2891

A „Patria” S. A. Romána Pentru Exploatarea Lemnelor tisztviselőkre tájékoztatóval tudatja, hogy

idb. Strithof Albert
gyárvezető ur

meghalt.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1924. május 14. 2892

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik forrón szeretett gyermekünk, illetve hugom,

Schor Ritta

temetésén résztvettek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, avagy részvételüknek egyéb uton kifejezést adva, mélyeséges bánatunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezután hálás köszönetünket. 2714

Arad, 1924. május 14.

A gyászoló Schor-család.

Városházához

közel, legszebb városrészben, uri magánház átvehető hat parkettás szoba, fürdő, cselédszobás lakással, parkirozott kis udvarral 800.000 lejért eladó. Uránus-iroda Arad, főpostával szemben.

Lőw Sándor

peiroseni női divatruháza
keres egy szakmabeli első-
rangú detail utazót.

Csak jó megjelenésű agilis urak ajánlatát kérem. 2884

MA NYILIK MEG A KIOSZK!

A világvárosiasan szép és előkelő izléssel berendezett EMINESCU-parkbeli kiosk MA ESTE TARTJA ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁT.

A közönséget a bécsi híres szalonzenekar szórakoztatja.

ÖRÖKKÉ

sajnálni fogja

ha butorszükségletét nem a **Kisiparosok Termelő Szövetkezeté-**nél szerzi bc. Arad, Str. Eminescu 41. (Deák Ferenc-uca). — Allandóan raktáron hálók, ebédlők, uri és léányszobák, dohányzogatarniturák, íróasztalok stb. — Tagjai által készit épület, portal, üzlet és irodai berendezéseket. Költségvetes díjmentesen.

Elsőrendű munka közvetlen a termelőtől.
Feltűnő olcsó árak!

Naponta inditunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot 36 óra alatt szerzünk. **Kelet** hírlapiroda A R A D, Strada Alexandri (Salacz-u.) 1. 10062

Apró hirdetések.

Levelezés.

"PONTOS" jellegének levele van az Aradi Közlöny kiadójában, kérem átvenni. 2871

Alkalmazás.

KIFUTÓ FIU felvétetik Adler Hugó Arad, Str. Románului 18. 2890

ELSŐRANOU biztosító társulat egyik nagyobb vezérigénységének vezetésére lehetőleg nőtlen tapasztalt szakembert keres. Ajánlatok az Aradi Közlöny kiadójához "V. U. 333. sz." alatt kérnek. 2772

DEUTSCHES Fräulein wird zu ein vier jährigen Mädchen gesucht. Zuschriften erbeten Vas Droguerie Arad. 15043

GYERMEKET szerető mindenest három tagu családnál azonnali belépésre keresek. Jelentkezni naponként d. u. 3 óráig Wiener Oszkárnál Arad, Piata Steian Cel Mare (régi sz. 3.) I. e. 2875

SZOBÁLEÁNYT keresek. Dr. Kilenyiné Arad, Str. Marasesti 2. 2882

GYERMEKEK mellé ajánlok. Címeket kérem az Aradi Közlöny kiadójába Irma jellegére leadni. 2881

HELYBELI iparvállalat keres magyar, német levelezésben jártas gyors és géprónót. Románul tudók előnyben. Cím Kelet hírlapiroda Arad. 10.063

FÖTÉRI üzlet keres megbízható, gyakorlott pénztárosnót. Cím Kelet hírlapirodában Arad. 10.063

INTELLIGENTES Fräulein zu einem 3 jährigen Kraben wird gesucht. Adresse Kelet Annonzenbüro Arad. 10.062

Vétel és eladás.

KOMPLETT Pékkemence felszerelés eladó. Müller Ferenc Arad, Str. Matei Corvin 6. (Hunyadi-u. 4.) 2878

SELYEM PAPAN, szövet agyteritők, asztalteritők, kis hermelin boa, kávéasztalnémi, háló és ebédlő berendezés, szalagarnitúra, fotelek, antik székanyag, köztöltés ruhák, csillárok, toalet asztal, dohányzó és tea asztalok, széles terítők, függöny, ágycsok, vasgöngy, ebédlő asztal, gyermekágy, gyermek bicikli, poharak, mosdó servise, diasztárgyak, festmények stb. stb. eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-uca 23.) I. em. jobb. 1000

7 kg-os IPARVASUTI SINEK alig használt jó állapotban 35 tonna mennyiségben azonnali szállításhoz eladók. — Pör Testvérek, Timisoara. 2879

PERZSA és egyéb szőnyegeket, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fémneműt, kézmunkát, festményeket, dísz-tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-uca 23.) I. em. jobb. 1000

FURÓGÉPET keresek 20 m/m furóvas-tagságig, erőhajtásra. Eugen Balla és Fia Arad, Strada Episcopul Radu (Magyar-uca) 4-7. 10.062

HOFHER és Schrantz 1000-es gyűrűs kenésű cséplőkazánjal eladó. Aszód Lajos Timisoara Str. Garj 4 2880

FESTMÉNYEK, mesterhegedű, gyermekkosci, ágyhuzatok, antik moccanészet, antik szőnyeg, karikahajós varrógép eladók. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.043

Ingatlan.

SZÖLLÖK kőnával, teljes felszereléssel Sirian, Covasinton, Ghirocon, Paulison olcsón eladó. Bővebb Wallinger hirdetőjében Aradon. 15.043

Üzletek.

COVASINTON a volt Griesziabér-féle ház, jó forgalmu üzlettel együtt, olcsón eladó. Bővebb a tulajdonosnál Ackermann Antálnál 2883

PIACTÉREN bármely célra alkalmas pin helyiség kiadó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.043

Ellátás.

HARMINCÖT ÉVES, intelligens kereskedő egy 4 éves kisleányával, lehetőleg a központban, magános uriaszonnyal lakást és teljes ellátást keres. Cím "Gyermekszertő" jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2889

Bőr és magán Gyáralapításra Gazdálkodásra **HÁZAK** üzleteknek alkalmas

elfoglalható lakással 15043 már 80.000 Lejtől kezdve vehető Wallinger iroda útján, Arad, (Földes-patika átellenében), ahol előző ingatlanok díjtalanul előjegyezhetők.

Ha jó olcsó és pontos kiszolgálást akar, úgy keresse fel üzletünket, ahol mindenféle liszt, termény, hűvelyes áruk és naponta friss, izletes kenyér és sütemény kapható. Eladás nagyban és kicsinyben. FISCHER MIKSA és TSA Arad, Str. Bratianu 10. (Weitzer-u.)

TEJ, garantáltan tiszta, naponként kapható Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-uca) 7.

LIPPAFÜRED

* Természetes szénsavús-vasas-sósgyógyfürdő.*

Idény: Május 10. — Október 15.

Ujonnan épült gyógyterem és "GRAND-HOTEL" nagyszállója 75 szobával, legnagyobb kényelemmel berendezve Saját motorvasút közlekedés a fürdő és Lipova között (2500 m)

Csodás hatású gyógyfürrás (ürdői pártian eredményel alkalmaztatnak: Rheumás bántalmaknál, mindennemű ideges megbetegedésnél, különösen szivhagnál, vérszegénység, magtalanságnál, a női nemi szervek megbetegedéseivel, lobos bántalmaknál stb.

Kifűnő konyha!! Allandó fürdőzenekar!!
Vasár- és ünnepnapokon tombola! Hetenként kétszer táncz!!
A közismert „APOLLO“ ásványvíz kutkezelősége 10062 Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a Fürdőigazgatóság.

Lakások,

vendéglők, szállodák, kávéházak, fűszerüzletek, bármely más célra alkalmas üzletek berendezéssel eladók. Cím: **Wallinger hirdetőjében, Arad,** (Földes-patika átellenében.) 15043

Ajánlunk legfinomabb

Hartmann és Kleitng-féle Honnebel vattákat, kötszereket, mull, oaloo, organtín, orep, ideál pólyákat. Dermatol Hydrofil, Jodoform, Sublimat, Vioform, Tripalavin, Xeroform gazekát. Gipsz pólyákat. Varró szelvényeket, tejszivókat, szópókákat, pessariumokat, Uebe, Kramer, stb. hőmérőket. Irrigátor kannákat, gummi oszveket, pravazecskeendőket, különféle fecskendőket, Csetereket puha gummiból és fémhöz. 2319
Dr. Földes gyógyszertár Arad

Olcsó háztelkek

a sírtól (világosi) megálló mellett részletfizetés mellett eladók

MUNTEAN és FLÓRA Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 10.

Alkalmi üzlet házak

Öt szobás magánház pékséggel. — Két szobás magánház vendéglővel és fűszerüzlettel, teljes berendezéssel eladók. — Több magánházak kerttel, 3 szobás lakással, 7 szobás, nagy bérházak lakással Aradon a belvárosban. (—) (—) 2881

MUNTEAN és FLÓRA IRODA Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 10. Lengyel butorgyár.

Utazó,

ki a regáti férfiszabókat és férfiruha üzletet

már látogatja, elsőrangú szezonikkal elhelyezésével tekintélyes mellékkelétre tehet szert. 10061

Cím Kelet hírlapiroda, Arad.

Nagyforgalmu üzletház

örösi raktárakkal, pincékkel s egy szolidan épült kisebb 2883

emeletes bérház

eladó. Érdeklődhetni Dr. Szalai Vilmos ügyvédnél Arad.

Belvárosi magánház

átvehető négyszoba, elő, fürdő, cseléd-szobás lakással, parkírozott udvar, nagy gyümölcsös kerttel 500.000 lejért eladó. Megbízott Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.024

Strada Oituz

(Illés-uccában) gyönyörű kis magánház, átvehető három szobás lakással, virágos udvarral 250.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben.

Dr. Paul Engländer és Brüder Eisenstädter

wieniek lakkgyárak gyártmányainak
Kutschen-Lack Kopal-Lack
Lazar-Lack Email-Lack
Präparations-Lack Bernstejn-Lack
Japan-Lack Linoleum
Gesteil-Lack Eglasine
Schleif-Lack stb. stb.

lerakata

N. STEINITZER
FONDAT 1840
ARAD

Állampolgársági iroda: Arad, Bul. Carol I. (Erzsébet-körut 30.) a városháza mellett. Megszerzi az aradi illetőséget és a román állampolgárságot.

Ládákat jutányosan készít: **Földes Testvérek famegmunkáló műhelye** Telefon 878. Arad, Piata Cetate Vechi (Ovár-tér), Gatea Radnei (Radnai-u.) 10